

[Hagen Hagensen]

der er den udøvende magts, og hvad der er den lovgivende magts opgaver.

Sluttelig skal jeg blot sige, at heller ikke den ret, der er omtalt i forslaget, til at undlade eller sige nej til at medvirke til tilvirkning af krigsmateriel uden tab af rettigheder kan vi gå ind for.

Vi må i det hele afvise forslaget, hvor velment det end kan være. Også vi ønsker at leve i fred.

Henrik Toft (V):

Venstre må afvise beslutningsforslaget, men derfor glæder jeg mig alligevel over, at de radikale ikke har noget imod eksport af krigsmateriel til de nordiske lande og andre NATO-lande.

Jeg vil godt spørge ordføreren for forslagsstillerne, hvordan man har tænkt sig et forbud mod at afhænde know-how. Jeg kan også godt tænke mig at få at vide, om der i bemærkningerne til forslaget ligger, at de radikale har den opfattelse, at det er danske våben, der har bragt ayatollahen til magten i Iran. Der kan skrives tykke bøger om, hvor vanskeligt det vil være at skille komponenter, der kan anvendes til krigsformål, fra nogle, som samtidig har en fornuftig industriel anvendelse.

Da vi for kort tid siden behandlede et modsatrettet forslag fra fremskridtspartiet, havde jeg lejlighed til på venstres vegne at give udtryk for tillid til, at justitsministeren gennem våbenkontrollrådet administrerede tilladelserne til eksport på fornuftig vis. Det være hermed gentaget. Jeg vil gerne samtidig give tilslutning til justitsministerens betænkelighed ved at afgive sin kompetence på dette område.

Som sagt kan venstre ikke støtte beslutningsforslaget.

Pelle Voigt (SF):

Jeg skal meddele, at SF støtter intentionerne i det radikale venstres beslutningsforslag, og at vi meget gerne vil deltage positivt i udvalgsarbejdet med forslaget. Jeg tror, at det er nødvendigt at gennemføre et ganske omfattende udvalgsarbejde om forslaget, fordi det på en række punkter ikke er så præcist, som man kunne ønske det.

Vi er enige i beslutningsforslagets punkt 1. Det er vigtigt, at man mere præcist får især

den elektroniske industri defineret ind under krigsmaterielbegrebet.

Beslutningsforslagets punkt 2 er vi også tilhængere af, men dog sådan, at de gældende bestemmelser, der forhindrer eksport af våben til lande, der enten befinder sig i en borgerkrigstruende situation eller fører krig imod andre lande, stadig væk kan opretholdes. Det er jo desværre karakteristisk for en række NATO-lande, at sådan et forbud kan komme på tale dér. Jeg skal her pege på USAs øjeblikkelige engagement f. eks. i Mellemamerika, og jeg skal pege på et land som Tyrkiet, som jeg ikke mener at der kan være basis for en dansk våbeneksport til.

Jeg vil i øvrigt undersøge, hvad ministerens afvisning af beslutningsforslaget egentlig er begrundet i. Det vil jeg gerne gøre med udgangspunkt i en plan, som blev forelagt af direktøren for forsvarrets forskningstjeneste, Vilhelm Güntelberg, i et foredrag i Militærteknisk Forening den 14. oktober 1981. I dette foredrag foreslog direktør Güntelberg, at man skulle forøge den danske våbenproduktion ganske betragteligt, sådan at der blev skabt en valutarisk balance, altså sådan at den danske produktion af krigsmateriel svarede til det samlede danske forbrug af krigsmateriel, og at man skulle stræbe efter at treoble antallet af ansatte i forsvarsindustrien. Som begrundelse for denne målsætning anførte direktør Güntelberg – jeg citerer fra en offentliggørelse af hans tale i bladet Spartakus, fra oktober 1982, side 101:

»Det, der har forsvarrets interesse – og som gør, at der er masser af støtte til det (men ingen penge) – viser sig på flere måder. Skal vi se på det overordnede politiske, så siger forsvarschefen noget i retning af: »Jo flere danske virksomheder der producerer inden for disse områder, jo større forståelse er der i det danske samfund for, at man må have et militær. For arbejder man med problemerne, forstår man dem og accepterer dem, og dermed vil den almindelige forståelse for forsvaret utvivlsomt vokse.«

Jeg vil gerne høre, om det er regeringens politik at støtte denne plan, som der også på daværende tidspunkt blev bevilget penge til en udvikling af, om denne plan fortsat fungerer, og om modstanden mod de stramminger af våbenloven, som det radikale venstre foreslår, er begrundet i regeringens bestræbelser på netop at styrke krigsmaterielpro-